TYS
Türkçe Yeterlik Sınavı

Yunus Emre Enstitüsü

AD : _____ **ADAY NUMARASI :** _____

SOYADI : _____

UYRUĞU : _____ **İMZA**

DİKKAT! SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ!

1. Yukarıdaki ad, soyadı, uyruk, aday numarası ve imza alanlarını doldurunuz.

2. Türkçe Yeterlik Sınavı; Okuma, Dinleme, Yazma ve Konuşma (Bağımsız Konuşma, Karşılıklı Konuşma) bölümlerinden oluşmaktadır.

3. Okuma ve Dinleme bölümlerindeki her sorunun sadece bir doğru cevabı vardır. Cevabı değiştirmek istediğinizde silme işlemini çok iyi yapınız.

4. Değerlendirme, doğru cevaplarınız üzerinden yapılacaktır. Yanlış cevaplarınız, doğru cevaplarınızı etkilemez.

5. Cevaplamaya istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz.

Sınav Bölümleri		Soru Sayısı	Puan	Süre (dk.)
1. Okuma		40	25	60
2. Dinleme		30	25	45
15 dakika ara				
3. Yazma	1. soru	1	10	20
	2. soru	1	15	40
Ara				
4. Konuşma	Karşılıklı Konuşma	7	15	10
	Bağımsız Konuşma	1	10	5
	Toplam	80	100	180

SINAVDA UYULMASI GEREKEN KURALLAR

1. Cep telefonu vb. teknolojik araçlarla sınava girmek yasaktır.

2. Soru kitapçığınızı alır almaz sayfaların eksik olup olmadığını, kitapçıkta basım hatalarının bulunup bulunmadığını kontrol ediniz. Soru kitapçığınızın sayfası eksik ya da basımı hatalıysa değiştirilmesi için sınav sorumlusuna başvurunuz. Sınav sonunda soru kitapçıklarınız toplanacak ve incelenecektir. Soru kitapçığınızda eksik sayfa bulunursa sınavınız geçersiz sayılacaktır.

3. Sınav başladıktan sonra ilk 15 dakika ve sınavın bitmesine 15 dakika kala sınav salonunu terk etmek yasaktır.

4. Okuma ve Dinleme bölümlerinin cevaplarını cevap kâğıdındaki ilgili alanlara işaretleyiniz. Soru kitapçığı üzerindeki işaretlemeler dikkate alınmayacaktır.

5. Sınav sırasında, görevlilerin her türlü uyarılarına uymak zorundasınız.

6. Sınav sırasında kopya çeken, çekmeye kalkışan, kopya veren, kopya çekilmesine yardım edenlerin sınavları geçersiz sayılacaktır.

7. Cevap kâğıdında işaretlenmesi, yazılması gereken yerlerde bir eksiklik veya yanlışlık olması hâlinde sınavınız değerlendirilmeyecektir. Sorumluluk size aittir.

8. Sınav salonundan ayrılmadan soru kitapçığınızı ve cevap kâğıdınızı salon görevlilerine teslim ediniz.

9. Bunun gibi deneme sınavları için telegramdaki **CEFR TYS** kanalını takip etmeyi unutmayın.

Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanmış olan bu sınavın her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun sınavın tamamının veya bir kısmının Yunus Emre Enstitüsünün yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar cezai sorumluluğu ve sınavın hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

OKUMA

Bu bölüm toplam 25 puandır. 40 sorudan oluşmaktadır. Soruların puan değerleri eşittir.

Okuma Metinleri ve Soruların Dağılımı

1. Okuma Metni	1-10
2. Okuma Metni	11-16
3. Okuma Metni	17-22
4. Okuma Metni	23-28
5. Okuma Metni	29-34
6. Okuma Metni	35-40

TYS Türkçe Yeterlik Sınavı

SÜRE: 60 dakika

Cevaplamaya istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz.

Cevaplarınızı cevap kâğıdının ilgili bölümlerine işaretlemeyi unutmayınız.

OKUMA - 1 (1-10. sorular)

AKILLI PRİZ

Diyelim ki bir yolculuktasınız ve geçtiğiniz yerlerde harika manzaralar var ama fotoğraf makinenizin pili bitmiş. _____**1)** akıllı priz çantanızda. Şarj aletinizi bu küçük prize takıp pillerinizi şarj edebilir, kesintisiz fotoğraf çekmenin_____**2)** varabilirsiniz. Bu priz, arkasındaki küçük güneş panelleri_____**3)** güneş enerjisini elektrik enerjisine dönüştürecek şekilde tasarlanmış. Prizi kullanmak istediğinizde onu güneş alan bir pencerenin _____**4)** arabanızın camına yapıştırmanız yeterli. Priz_____**5)** tasarım aşamasında ve ne zaman üretileceği belli değil. Bu nedenle ne kadar enerji depolayabileceği tam olarak_____**6)**. Ama tasarımcılar bu taşınabilir prizin daha fazla enerji_____**7)** için çalışıyor. İleride taşınabilir cihazları birçok yerde şarj etmek _____**8)** olabilecek. Günümüzde mobil cihazların_____**9)** bir şekilde kullanılıyor olması, bu tarz cihazlara olan ihtiyacı da artıracak. Bu ihtiyacı_____**10)** birçok firma, bu priz gibi alternatif cihazlar geliştirme konusunda birbirleriyle yarışıyor. Bu da yaşamımızı kolaylaştıracak gibi görünüyor.

Metinde boş bırakılan yerlere gelebilecek uygun sözcük ya da ifadeyi işaretleyiniz.

1.	A) Neyse ki	B) Oysaki	C) Öyle ki	D) Hâlbuki
2.	A) farkına	B) bilincine	C) keyfine	D) kanısına
3.	A) sayesinde	B) yüzünden	C) dolayısıyla	D) nedeniyle
4.	A) ise	B) veya	C) ama	D) ile
5.	A) önce	B) yarın	C) sonra	D) henüz
6.	A) kullanılmıyor	B) seçilmiyor	C) uygulanmıyor	D) bilinmiyor
7.	A) harcayabilmesi	B) getirebilmesi	C) sağlayabilmesi	D) bulabilmesi
8.	A) kesin	B) mümkün	C) önemli	D) yeterli
9.	A) sınırlı	B) yaygın	C) nadir	D) dikkatli
10.	A) gören	B) yaşayan	C) karşılayan	D) gideren

TYS Türkçe Yeterlik Sınavı

OKUMA - 2 (11-16. sorular)

OLİMPİYATLAR

Olimpiyat oyunları, yaz ve kış sporları için ayrı ayrı düzenlenen uluslararası etkinliklerdir. Bu etkinliklerin her ikisi de dört yılda bir gerçekleştirilir. Olimpiyat oyunlarının ilki 1896'da Atina'da düzenlendi. Olimpiyat bayrağı bir Fransız tarafından tasarlandı ve ilk kez Belçika'daki Yaz Olimpiyat Oyunları'nda kullanıldı. Bayraktaki beş halka, beş kıtayı temsil ediyor. Halkaların birbirine geçmiş olması da bu kıtaların olimpiyat oyunları sayesinde bütünleşmesini ve farklı ülkelerden sporcuların buluşmasını simgeliyor. Halkalar mavi, siyah, sarı, yeşil ve kırmızı. Bu renkler, dünya üzerindeki her ülkenin bayrağında en az biri bulunduğu için tercih edilmiş.

Olimpiyat oyunlarıyla ilgili çeşitli gelenekler var. Bunların belki de en ilginci olimpiyat ateşi. Olimpiyat alanındaki ateşi yakmak için Olympia'dan meşaleyle getirilen ateş kullanılır. Yolculuk bazen aylar sürer. Meşale; yolculuk boyunca sporcular, sanatçılar, öğrenciler gibi pek çok kişi tarafından elden ele geçirilerek taşınır. Olimpiyat alanındaki ateşi yakmak için kullanıldıktan sonra söndürülür. Olimpiyat ateşi ise olimpiyat oyunlarının ilk gününden kapanış törenine kadar yanar.

Yaz ve kış olimpiyat oyunlarının ardından düzenlenen bir etkinlik daha var. Paralimpik oyunları adı verilen bu etkinlikte engelli sporcular yarışıyor. Tenis, yüzme, atletizm, bisiklet, voleybol, okçuluk paralimpik oyunlarındaki spor dallarından birkaçı. Olimpiyatlarda dereceye giren sporculara madalya verilir. Birinciler altın, ikinciler gümüş, üçüncülerse bronz madalya alırlar. Madalyaların bir yüzünde Yunan mitolojisinde geçen zafer tanrıçasının kabartması bulunur. Diğer yüzündeyse olimpiyat oyunlarının düzenlendiği ülkenin simgelerinden birine yer verilir.

Okuduğunuz metne göre aşağıdaki ifadelerin doğru olup olmadığını işaretleyiniz.

11. Olimpiyat halkalarındaki renkler kıtaları temsil etmektedir.

Doğru Yanlış

12. Olimpiyat oyunları, farklı mevsimlerde belirli aralıklarda düzenlenmektedir.

Doğru Yanlış

13. Olympia'dan getirilen meşale, kapanış töreninde söndürülmektedir.

Doğru Yanlış

14. Olimpiyat bayrağındaki halkalar, kıtalar arası birlikteliği simgelemektedir.

Doğru Yanlış

15. Madalyaların her iki yüzündeki semboller mitolojiden esinlenerek hazırlanmıştır.

Doğru Yanlış

16. Paralimpik oyunlarındaki spor dalları altı ile sınırlıdır.

Doğru Yanlış

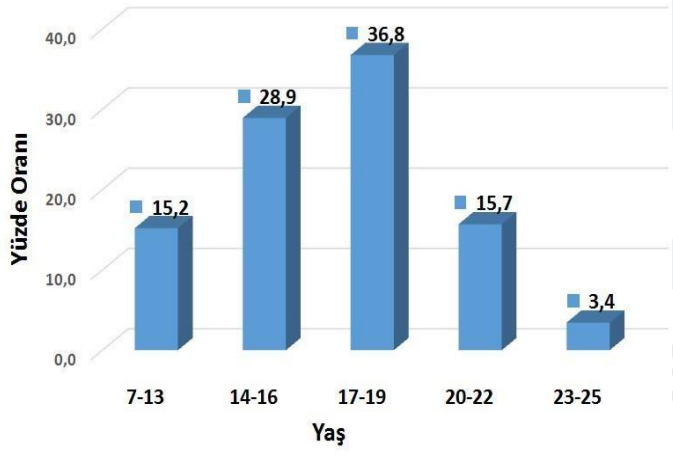
OKUMA - 3 (17-22. sorular)

SOLUDUĞUMUZ ZEHİR

(P1) En yaygın kullanılan ve bağımlılık yapan tütün ürünü sigaradır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) sigarayı, sağlığı tehdit eden en büyük tehlikelerden biri olarak görmüştür. Sigaranın yol açtığı ölümler AIDS, trafik kazaları hatta terör sonucu ölümlerin toplamından daha fazladır. DSÖ, 2010'da sigara sebebiyle yaklaşık 4 milyon insanın hayatını kaybettiğini ve bu sayının önlem alınmazsa 2030 yılında 12 milyona ulaşabileceğini ilan etmiştir.

(P2) Sigara, başta merkezî sinir sistemi olmak üzere vücudumuzdaki tüm sistemleri olumsuz etkilemektedir. Sigara solunum, sindirim, damar ve cilt hastalıkları gibi pek çok rahatsızlığın nedenleri arasında gösterilmektedir. Ayrıca sigaranın, akciğer kanserlerinin % 90'ının, kalp hastalıklarının ise % 25'inin sebebi olduğu kanıtlanmıştır.

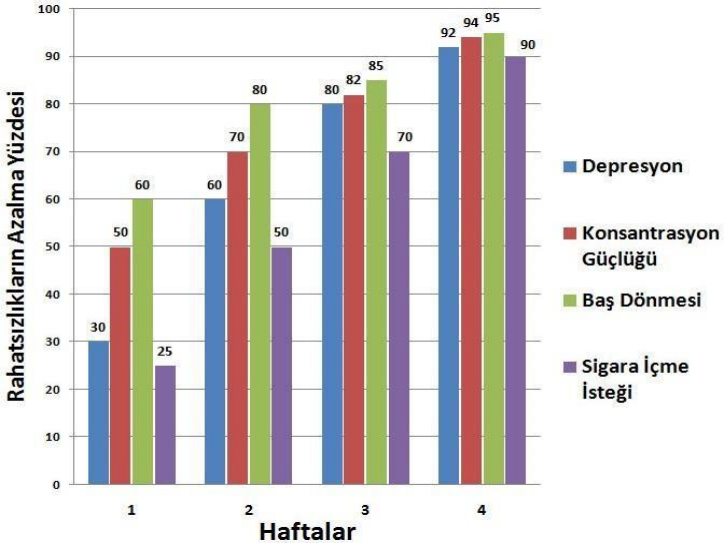
(P3) Gelişmiş ülkelerde son yıllarda sigara kullanımını azaltmak için internet üzerinden çeşitli kampanyalar düzenlenmiş, radyo ve televizyon gibi iletişim araçlarında sigaranın zararları ve sigarayı bırakma yöntemleri ile ilgili programlara sıklıkla yer verilmiş, doğrudan veya dolaylı olarak sigara reklamlarının yapılması engellenmiş ve toplum konuyla ilgili bilinçlendirilmeye çalışılmıştır. Sigara satışlarının sadece yetişkinlere yapılması, sigara vergilerinin yükseltilmesi ve sigara fiyatlarının artırılması, ayrıca kamuya açık yerlerde sigara içilmesinin hukuki olarak yasaklanması alınan önlemlerdendir. Gelişmemiş ya da gelişmekte olan ülkelerde ise tüketilen sigara miktarında artış görülmektedir. Bu artışın en üzücü tarafı genç nüfus arasında sigara kullanımının yaygınlaşması ve **grafik-1**'de belirtildiği gibi sigaraya başlama yaşının oldukça düşük olmasıdır.

Grafik-1: Gelişmemiş ya da Gelişmekte Olan Ülkelerde Sigaraya Başlama Yaşı

(P4) Gençlerde görülen sigara bağımlılığında sosyal, psikolojik ve genetik pek çok faktör etkilidir. Çocukluk çağında anne ve babasının sigara içtiğini gören çocuk, sigarayı büyümüş olmanın bir sembolü olarak algılar. Küçük yaşlarda birkaç adetle başlayan sigara alışkanlığı daha sonra nikotin bağımlılığına dönüşür.

(P5) Sigara bağımlılığının iki yönü vardır: Fiziksel ve psikolojik bağımlılık. Fiziksel bağımlılığı yapan sigaradaki nikotindir. Psikolojik bağımlılığa eğilim ise kişiden kişiye değişir. Kendine güvensiz ve sorunlardan kaçan kişiler, psikolojik bağımlılığa daha eğilimlidirler. Son yıllarda sigara bağımlılığından kurtulmak için pek çok çalışma yapılmaktadır. Bunlar arasında bilgilenme ve hazırlık süreci önemlidir. Kişinin, sigaranın sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerinin önemini kavraması, sigara bırakma sürecinin zor olabileceğine kendini hazırlaması ve kendine güvenip inanması gerekir. Bu süreçte sigara bırakma kliniklerinden yardım istenerek karşılaşılabilecek sorunlarla doktor gözetiminde daha kolay **baş edilebilir**. Sigarayı bıraktıktan sonraki ilk 3 gün en zor dönemdir. Konsantrasyon güçlüğü, depresyon, baş dönmesi ve güçlü bir sigara içme isteği bu dönemde ortaya çıkabilir. Ancak **grafik-2**'de de görüldüğü gibi 4 haftalık süreçte bu rahatsızlıklarda ciddi bir azalma görülür.

Grafik-2: Sigarayı Bırakma Sürecinde İlk 4 Hafta İçinde Rahatsızlıklarda Görülen Azalma Oranları

Diğer sayfaya geçiniz.

Aşağıdaki soruları okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

17. Grafik-1'deki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

A) 14-16 yaş aralığında sigaraya başlama oranı en düşüktür.
B) 7-13 ile 20-22 yaş aralığındaki sigaraya başlama oranları eşittir.
C) Sigaraya başlama oranının % 28,9 olduğu yaş aralığı 23-25'tir.
D) Sigaraya başlama oranı 17-19 yaş aralığında en yüksektir.

18. Grafik-2'deki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) 4. hafta sonunda en fazla depresyon şikâyetinde azalma gözlenmektedir.
B) 1-4. haftalar arasında konsantrasyon güçlüğünde eşit oranlarda azalma görülmektedir.
C) 1. hafta sonunda rahatsızlıklar arasında en az sigara içme isteğinde azalma gözlenmektedir.
D) 3. haftada baş dönmesinde % 80 oranında bir azalma görülmektedir.

19. Beşinci paragrafta altı çizili olan "baş etmek" **ifadesi hangi anlamda kullanılmıştır?**

A) Sözü dinlenen bir kimse olmak
B) Ortaya çıkmak, belirmek
C) Bir işin üstesinden gelmek
D) Direnmekten vazgeçmek

20. Aşağıdakilerden hangisi kişinin sigarayı bırakma sürecini kolaylaştıran etkenlerden biri olarak <u>gösterilmemiştir</u>?

A) Sigaranın sağlığına zararlı olduğunu anlaması
B) Bıraktıktan sonra ilk üç gün doktor yardımı alması
C) Bu sürecin zor olduğunun farkında olması
D) Kendine inanması ve güvenmesi

21. Metne göre gelişmiş ülkelerde sigara kullanımını azaltmak için yapılan çalışmalar arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Sigara satışlarının sadece yetişkinler tarafından yapılması
B) Medya organlarında sigara tanıtımlarının engellenmesi
C) Ortak kullanım alanlarında sigara içilmesinin yasaklanması
D) Halkın sigaranın zararları ve bırakma yollarıyla ilgili bilgilendirilmesi

22. Metinden aşağıdaki yargılardan hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Çocuklar, yetişkin olmanın bir göstergesi olduğunu düşünerek sigaraya başlamaktadır.
B) Ebeveynler, çocuklarının sigaraya başlamasında olumsuz rol model üstlenmektedirler.
C) Akciğer kanserlerinin sadece % 10'u sigara dışında bir sebepten kaynaklanmaktadır.
D) 2010 yılında sigaradan ölenlerin sayısının, 2030'da 4 katına çıkabileceği belirtilmektedir.

OKUMA - 4 (23-28. sorular)

GÜLDÜR GÜLDÜR NASREDDİN HOCA

(P1) Gündemin sıkıcı, ağır havasından siz değerli okurlarımı biraz olsun uzaklaştırmak istiyorum bugün. Başlığı okuduğunuzda bile yüzünüzde ufak bir gülümseme belirdiğini, gözünüzün önüne eşeğine ters binmiş pamuk sakallı bir dedenin geldiğini hissediyorum. Efsaneleşmiş bir halk filozofu; Türk milletinin mizah anlayışının ve zekâsının sembolü Nasreddin Hoca. Neden halk filozofu Nasreddin Hoca? Çünkü bütün fıkralarında, soyut bir varlık olarak değil; yaşanmış ya da yaşanan bir olayla karşımıza çıkar. Tanık olduğu olaylar genellikle halk arasında geçer. Hoca soyluların, zenginlerin çevresinde bulunanların aralarına ya çok **seyrek** girer ya da hiç girmez. İşte size bununla ilgili bir Nasreddin Hoca fıkrası:

(P2) Akşehir'in zenginlerinden biri bir gün Hoca'yı yemeğe davet etmiş. Hoca nereden bilsin; davete, günlük kıyafetiyle katılmış. Katılmış ama kimse onunla ilgilenmemiş. Hoca, hemen evine gitmiş, sandıktaki işlemeli kürkünü giyip yemeğe geri dönmüş. Daha önce hoş geldin bile demeyenler, önünde yerlere kadar eğilmişler. Hoca'yı başköşeye oturtmuşlar. Herkes Hoca'nın yemeğe başlamasını bekliyormuş. Hoca, bir taraftan kürkünün kolunu sofrada sallamaya, bir taraftan da "Ye kürküm ye, ye kürküm ye!" demeye başlamış. Etrafındakiler "Aman Hoca, kürk de yemek yer mi?" diye sorunca "Ne yapalım! Saygı bana değil, kürke!" cevabını vermiş.

(P3) İşte böyle, insanlara kusurlarını çekinmeden söyleyen bir yandan da doğruyu öğütleyen, iyilikleri özendiren, kötülükleri yeren, güldüren, güldürürken düşündüren hikâyeleri ile her döneme **damgasını vurmuş** ve günümüzde de herkesçe tanınan bir karakterdir. Öyle ki Nasreddin Hoca'nın sadece bizde değil, pek çok farklı kültürde de önemli yeri vardır.

(P4) 1208'de Sivrihisar'da doğan Hoca iyi bir eğitim almış, öğretmenlik ve imamlık yapmıştır. Hazırcevaplığı ile herkesi şaşırtan Nasreddin Hoca içinde yaşadığı toplumdaki bireyleri her yönüyle tanır. Aile, komşuluk, dostluk ve iş ilişkilerinde gördüğü sorunları kendine özgü tarzıyla dile getirip insanlara ders verir. Tabii bu arada Hoca'nın eşeğini de unutmamak lazım! Nasreddin Hoca eşeğinden ayrı düşünülemez. Peki neden eşek? Anadolu gülmece kültüründe atın yeri pek yoktur. Çünkü at zenginlerin, soyluların bineğidir. Eşek ise acıya, sıkıntıya, açlığa katlanışın en yaygın simgesidir. Bir halk filozofundan da ata değil, eşeğe binmesi beklenir, değil mi?

(P5) Nasreddin Hoca'nın fıkralarını derleme çalışmalarının çoğalmasıyla ona ait olduğu düşünülen fıkraların sayısı da giderek artıyor. Ancak böylesine bilgili, zeki, erdemli bir halk adamının fıkralarındaki bilgelik dolu mesajları düşündüğümüzde bugün duyduğumuz bazı fıkraların ona ait olup olmadığını bir kere daha sorgulamak gerekiyor.

Aşağıdaki soruları okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

23. Yazarın Nasreddin Hoca konusuna değinmesinin temel sebebi nedir?

A) Okuyucuların mizah anlayışını geliştirmek
B) Okuyucuyu sıkıcı gündemden uzaklaştırmak
C) Nasreddin Hoca fıkralarını tanıtmak
D) Toplumsal sınıf farklılığını eleştirmek

24. Aşağıdakilerden hangisi birinci paragraftaki altı çizili kelimenin yerine kullanılabilir?

A) Sık sık
B) Nadiren
C) Ara sıra
D) Çoğunlukla

25. İkinci paragraftaki Nasreddin Hoca fıkrasında vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanları dış görünüşlerine göre değerlendirmemek
B) Doğru bildiklerimizi her ortamda söylememek
C) Aile, arkadaş ve iş ilişkilerimizde dikkatli davranmak
D) Kendimizden büyüklere saygı göstermek

TYS Türkçe Yeterlik Sınavı

26. Üçüncü paragraftaki altı çizili ifadeyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarihe karışmak
B) Aklını almak
C) Hatırda kalmak
D) İz bırakmak

27. Nasreddin Hoca'yla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Halk düşünürüdür.
B) Eğitimli biridir.
C) Akşehir doğumludur.
D) Açık sözlüdür.

28. Okuduğunuz metinde Nasreddin Hoca'yla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Fıkralarının taşıdığı genel özelliklere
B) Fıkraları üzerine çalışmaların arttığına
C) Varlıklı bir aileye mensup olduğuna
D) Farklı kültürler tarafından sahiplenildiğine

OKUMA - 5 (29-34. sorular)

İYİ UYKULAR

(P1) Vücudumuzun, özellikle de beynimizin sağlıklı çalışması için uykuya gereksinim duyarız. Uykumuzun gelmesini bazı hormonlar sağlıyor. Peki, hormon nedir? Hormonlar vücudumuzdaki salgı bezleri tarafından salgılanan maddelerdir ve yaşamımızı sürdürmemizi sağlayan birçok kimyasal olayın gerçekleşmesinde rol oynar. Bazı hormonların kanımızdaki miktarlarının artması, uykumuzun gelmesini sağlar. Melatonin de bunlardan biri. **Gözünüzden uykunun aktığını** hissettiğinizde melatonin hormonu işbaşında demektir. Hava aydınlandığındaysa melatonin daha az salgılanır ve uykudan uyanırız.

(P2) Uyku konusunda pek çok araştırma yapılmış. Bu araştırmaların sonuçlarına göre uyku, insana kaslarını ve diğer dokularını onarma, yaşlanan veya ölen hücrelerini yenileme şansı veriyor. İnsan beynine, hafızasındaki bilgileri düzenleme, gereksizleri unutma ve arşivleme imkânı sunuyor. Bu nedenle bilim insanları uykunun öğrenmede ve bellek gelişiminde etkin olduğunu düşünüyorlar. Uykusuzluk problemi yaşayan kişilerin belleklerinin zayıfladığını ve öğrenme güçlüğü çektiklerini gösteren araştırmalar da var. Hepimizin uykuya gereksinimi var. Ancak gereksinim duyduğumuz süreler farklı. Bu süreleri belirleyen pek çok etken var. Karakter özelliklerimiz, cinsiyetimiz ve yaşımız gibi. Uzmanlar bebeklerin günde 16-18, çocukların ve gençlerin 8-10, yetişkinlerinse 7-8 saat uyumaları gerektiğini söylüyor. Melatonin, büyüme hormonu adı verilen bir başka hormonun da salgılanmasını sağlar. Büyüme hormonu, hücrelerin yenilenmesinde ve gelişiminde rol oynar. Bu nedenle uzmanlar yeterince uyumanın büyüme çağındakiler açısından önemli olduğunu belirtiyor.

(P3) Uçakla çok uzak bir yere gittiğimizde vücudumuz gece gündüz saatlerindeki değişikliğe hemen uyum sağlayamaz. Bu nedenle vücudumuzun günlük uyku ritmi bozulur. Bunun sonucunda da yeme düzeninde aksamalar, baş ağrısı ve yorgunluk görülebilir. Bu tür uzun yolculuklarda uyumak, vücudumuzun gece gündüz saatlerindeki değişikliklere uyum sağlamasını kolaylaştırabilir.

(P4) Uyku, her biri yaklaşık 90 dakikalık döngülerden oluşur. Bu döngüler her gece 5-6 kez tekrar eder. Uyku döngüleri beş farklı evreden oluşur. İlk evrede kaslarımız gevşer, kalp atışlarımız yavaşlar ve vücut sıcaklığımız hafifçe düşer. Bir süre sonra ikinci evre başlar. Bu evrede uykumuz çok hafiftir. Üçüncü evrede daha derin bir uykuya geçeriz. Bu evrede vücudumuz ortam sıcaklığına duyarlı değildir. Dördüncü evrede uykumuz daha da derinleşir. Beşinci evrede, hızlı göz hareketleri görülür, kalp atışlarımız hızlanır, soluk alıp verişimiz düzensizleşir. Araştırmalar rüyalarımızın çoğunu unuttuğumuzu ancak hatırladıklarımızın da beşinci evrede görüldüğünü gösteriyor. Neden rüya gördüğümüz konusunda ise farklı görüşler var. Ancak rüyaların; yaşadıklarımızı sınıflandırmada, önemli şeyleri kaydedip önemsizleri **elemede** yardımcı olduğu, ayrıca üzerinde durduğumuz ya da kaygılandığımız konulara ilişkin ipucu verdiği düşünülüyor.

(P5) Tıbbın uyku ile ilgili henüz açıklayamadığı pek çok şey olmakla birlikte uykunun bedenin onarımında, çeşitli madde ve hormonların sentezinde, hafızanın yapılandırılmasında ve vücudumuzun çoğu gereksiniminin karşılanmasında etkili olduğunu biliyoruz.

Aşağıdaki soruları okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

29. Metinde uykuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir?</u>

A) Uyku ihtiyacının yaşla doğru orantısına
B) Gelişim ve uyku ilişkisine
C) Uykusuzluğun olumsuz etkilerine
D) Uyku ritminin bozulma nedenine

30. Dördüncü paragraftaki altı çizili "elemek" **sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde aynı anlamda kullanılmıştır?**

A) Olimpiyatlarda doping alan atlet, kurul tarafından elendi.
B) Katılanlardan çoğunun elendiği sınavda kazananlar ödül aldı.
C) Bilgi yarışmasından elenen öğrencileri aileleri teselli etti.
D) Defolu olanlar elendikten sonra ürünler satışa sunuldu.

31. Metne göre melatonin hormonuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır?</u>

A) Az salgılanması uykusuzluğa neden olur.
B) Hücrelerin gelişmesinde doğrudan etkisi vardır.
C) Büyüme hormonunun salgılanmasında etkilidir.
D) Geceleri, kandaki miktarı fazlalaşır.

32. Metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı vardır?

A) Rüyalarımızın çoğunu neden unutuyoruz?
B) Bir gece boyunca kaç defa rüya görüyoruz?
C) Cinsiyetin rüyalar üzerinde etkisi var mı?
D) Rüyalarımızı hangi uyku evresinde görüyoruz?

33. Dördüncü paragraftan uyku döngüleri ve evreleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Döngülerin her biri aşağı yukarı 1,5 saat devam eder.
B) Üçüncü ve dördüncü evrede uyku, ikinci evreye göre ağırlaşır.
C) Beşinci evrede, nefes alıp vermede düzensizlik görülür.
D) Her bir evrede vücudun sıcaklığa karşı duyarlığında farklılık gözlenir.

34. Birinci paragrafta altı çizili "gözünden uyku akmak" **ifadesi yerine aşağıdakilerden hangisi kullanılabilir?**

A) Uykusunu almak
B) Uykuya dalmak
C) Uyku basmak
D) Uyku çekmek

TYS Türkçe Yeterlik Sınavı

OKUMA - 6 (35-40. sorular)

(P1) Kuvvetli bir rüzgâr esiyordu. Avukat Hacı Namık Efendi, kâğıtlarım uçmasın diye küçük, kendine zor yeten dükkânının camlarını indirdi. Kapıyı iterken kısa boylu, yuvarlak yüzlü bir köylünün yaklaştığını gördü:

— Merhaba Ali Hoca, dedi, böyle vakitsiz ne arıyorsun burada?

Köylü, mini mini gözlerini daha fazla küçülterek:

— Aleyküm selam, Namık Efendi! **Belaya düştüm**. Bir dava için geliyorum, diye başını salladı.

— Gel, biraz konuşalım. Derdini anlat.

— Senden başka zaten kime anlatacağım?

(P2) Ali Hoca, atının yularını direğe bağladı. Dükkâna girdi, sedire oturdu. Namık Efendi'nin söylediği çaydan içerken davasını anlattı:

Davalısı, köyün kendinden sonraki muhtarı Huysuzoğlu'ydu. Ona ait bir arsanın üzerine Ali Hoca vaktiyle bir bina yaptırmıştı. Şimdi o, neden sonra bu binayı kabullenmeye kalkıyordu. Hâlbuki bina kiminse yer de onun demekti... Namık Efendi gözlüğünün üstünden bakarak:

— Sen haksızsın Ali Hoca, dedi.

— Haksız mıyım?

— Evet.

— Hayır, haklıyım. Niçin binayı yaparken sesini çıkarmamış?

— Çıkarmasın.

— Ben haklı olduğumu biliyorum. Davadan vazgeçmem.

— Kaybedeceksin!

— Edeyim, zararı yok.

(P3) Namık Efendi haksız davaları almazdı. Ali Hoca'nın vekâlet teklifini reddetmek istiyordu. Fakat "Bozüyük" köyünün halkı otuz senelik müşterileriydi. Hükümetteki her işleri için ona müracaat ederlerdi. Kışlık erzakının da tamamına yakını oradan gelirdi. Nihayet:

— Pekâlâ, senin işine bakayım. Kaybedince darılmayacaksın, dedi.

— Darılmam, ama neden kaybedecekmişim?

— Çünkü haksızsın.

— Hâkime güzel bir koç göndersem?

— Ne?

— O vakit davayı kazanamaz mıyım?

— Hiç şüphesiz kaybedersin!

— Niçin?

— Hâkim senin zannettiğin gibi adamlardan değil.

(P4) Ali Hoca, avukatının heyecanını anlayamıyordu. Ondan hâkimin övgüsünü uzun uzadıya dinledi. Bu kişi rüşvetin, hediyenin korkunç bir düşmanıymış! Ali Hoca:

— Allah böyle doğruları dünya yüzünden eksik etmesin, diye dua etti.

Namık Efendi:

— Amin, dedi.

Davaya, doğruluğa dair bir saat kadar konuştular. Vekâlet için anlaştılar. Avukat ümitsizdi. Bu işi hatır için alıyordu. Haksızlık o kadar meydandaydı ki…

(P5) İki hafta sonra Ali Hoca, dükkânın kapısında göründü. Namık Efendi bir arkadaşıyla **dereden tepeden** konuşurken müşterisini görünce güldü:

— Hoş geldin be! Ne dersin, davayı kazandık!

Bu kadar haksız bir hükmü hâkimin nasıl verdiğine bir haftadır şaşıyordu. Ali Hoca soğukkanlı:

— Benim gönderdiğim koç sayesinde kazandık, cevabını verdi.

— Ne! Sen hâkime bir koç mu gönderdin?

— Evet.

— Buna cesaret ettin ha!
— Evet, ama sen bana "Rüşvet düşmanıdır." dememiş miydin?
— Evet.
— Ben de koçu gönderirken kendi ismimi vermedim.
— Ya ne yaptın?
— Davalım, Huysuzoğlu'nun ismini verdim!
İhtiyar avukatın kalem elinden düştü. Arkasına dayandı. Karşısında parlayan mini mini siyah gözlere bakakaldı.

Aşağıdaki soruları okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

35. Okuduğunuz metne <u>en uygun</u> başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rüşvet
B) Mahkeme
C) Bozüyük
D) Hâkim

36. Ali Hoca ile Huysuzoğlu arasındaki sorunun kaynağı nedir?

A) Yer meselesi
B) Ticari anlaşmazlık
C) Şahsi düşmanlık
D) Politik rekabet

37. Birinci paragrafta geçen "belaya düşmek" **sözü hangi anlamdadır?**

A) Birini kötü sonuçlar verecek bir olaya itmek
B) Çözülmesi oldukça güç bir durumda olmak
C) Biriyle kavga çıkarmak için fırsat aramak
D) Bir olay karşısında hak ettiği cezayı almak

38. Namık Efendi'yle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Mütevazı sayılacak bir bürosu vardır.
B) Uzun yıllardır avukatlık yapmaktadır.
C) Ekonomik kaygılarla hareket etmez.
D) Doğru bildiğini söylemekten kaçmaz.

39. Beşinci paragrafta geçen "dereden tepeden" **sözüyle konuşmanın hangi yönü vurgulanmıştır?**

A) Akıcılık
B) Anlaşılırlık
C) Yersizlik
D) Rasgelelik

40. Beşinci paragrafa göre Ali Hoca aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

A) Duygusal
B) Oyunbaz
C) Dürüst
D) Paragöz

DİNLEME

Bu bölüm toplam 25 puandır. 30 sorudan oluşmaktadır. Soruların puan değerleri eşittir.

Her metin bir defa dinletilecektir.

Metinleri dinlemeden önce soruları okumanız, dinledikten sonra ise cevaplamanız için süre verilecektir.

Cevaplarınızı cevap kâğıdının ilgili bölümlerine işaretlemeyi unutmayınız.

Dinleme Metinleri ve Soruların Dağılımı

1. Dinleme Metni	1-3
2. Dinleme Metni	4-7
3. Dinleme Metni	8-12
4. Dinleme Metni	13-18
5. Dinleme Metni	19-24
6. Dinleme Metni	25-30

TYS Türkçe Yeterlik Sınavı

SÜRE: 45 dakika (Metinler dinletilirken geçen süre hariçtir.)

@TurkchaTestlar tarafından hazırlanan QR codlarıyla dinleme ses kaydına kolayca geçebilirsiniz.

DİNLEME - 1 (1-3. sorular)

ANONS

Metni dinleyiniz ve aşağıdaki ifadelerin doğru olup olmadığını işaretleyiniz.

1. Uçuş boyunca elektrikli aletler kullanılmamalıdır.

Doğru Yanlış

2. Uçak inişteyken koltuklar dik konuma getirilmelidir.

Doğru Yanlış

3. Uçakta, el eşyalarınızın konması için ayrılmış yerler vardır.

Doğru Yanlış

DİNLEME - 2 (4-7. sorular)

LENS KULLANIMI VE BAKIMI

Metni dinleyiniz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

		A)	B)	C)	D)
		gözünüzde enfeksiyon ya da yaralanmalara neden olabilir.	çevrenizdekileri bulanık görmenize yol açabilir.	lensin gözünüze yerleşmesine yardımcı olabilir.	lensinizde bir hasar olduğunun belirtisi olabilir.
4.	Gözünüzde batma ya da yanma hissetmeniz				
5.	Sağ ve sol lenslerinizi karıştırmanız				
6.	Lenslerinizi musluk suyuyla temizlemeniz				
7.	Göz kapaklarınıza masaj uygulamanız				

DİNLEME - 3 (8-12. sorular)

MÜZELER

Metni dinleyiniz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

8. Zeytinyağı Müzesi aşağıdaki illerin hangisinde hizmet vermektedir?

A) İzmir
B) Konya
C) Ankara
D) Çanakkale

9. Kadın Eserleri Müzesi'yle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Farklı temalarda hazırlanmış bölümlerden oluşur.
B) Kuruluşundaki ismi daha sonra değiştirilmiştir.
C) Portrelerle düzenlenmiş bir girişi bulunmaktadır.
D) Müze binası olarak eski bir konak kullanılmıştır.

10. Bünyesinde müzik programları da düzenleyen kurum aşağıdakilerden hangisidir?

A) PTT Pul Müzesi
B) Kadın Eserleri Müzesi
C) Zeytinyağı Müzesi
D) Mevlâna Müzesi

11. Mevlâna Müzesi'ndeki özel kütüphaneyi kullanmak için öncelikle yapmanız gereken aşağıdakilerden hangisidir?

A) Müze Müdürlüğüne müracaat etmek
B) Kültür Bakanlığına başvurmak
C) Araştırmacı belgesi almak
D) İstenen ücreti yatırmak

12. Ziyaretçilerine interaktif sunumların yapıldığı müze aşağıdakilerden hangisidir?

A) PTT Pul Müzesi
B) Zeytinyağı Müzesi
C) Kadın Eserleri Müzesi
D) Mevlâna Müzesi

TYS Türkçe Yeterlik Sınavı

DİNLEME - 4 (13-18. sorular)

ARILARDAKİ MUCİZE

Metni dinleyiniz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

13. Dinlediğiniz metinde kraliçe arı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Yaşam süresinin uzun olduğuna
B) Kovandaki düzeni sağladığına
C) Yavruların bakımını üstlendiğine
D) Kovandaki en büyük dişi olduğuna

14. Dinlediğiniz metne göre işçi arılarla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Kovanın ihtiyacı olan gıdayı temin eder.
B) Kovanın temizliğiyle ilgilenir.
C) Kovanı saldırılara karşı korur.
D) Peteklerin yapımından sorumludur.

15. Arılar, besin kaynağının yakın olduğunu kolonideki diğer arılara nasıl haber verirler?

A) Dansın hızını yavaşlatarak
B) Daire dansı yaparak
C) Dansın süresini artırarak
D) Kuyruk dansı yaparak

LYS Türkçe Yeterlik Sınavı

16. Dinlediğiniz metne göre arılar besin kaynağının kalitesini nasıl anlarlar?

A) Yabancı arıların besine bıraktıkları koku ile
B) Toplayıcı arının kovandaki dans şekliyle
C) Toplayıcı arının üzerine sinen koku ile
D) Toplayıcı arıların besini tamamen emmesiyle

17. Dinlediğiniz metne göre aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Kovandaki arılar, toplayıcı arının dansını görür görmez kaynağa yönelir.
B) Arılar, gelişmiş koklama duyuları sayesinde bitkilerin kokularını karıştırmaz.
C) Arılar, işitme duyusuna sahip olmadıkları için sesli haberleşemez.
D) Arılar danslarını ışıksız bir ortamda, peteklerin üstünde yapar.

18. "Yabancı arılar, çiçekte başka bir arının kokusunu aldıklarında çiçeği terk eder çünkü....." **cümlesi aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanabilir?**

A) kaynağı tarif edemezler.
B) besin kaliteli değildir.
C) kaynak kovana uzaktır.
D) kaynaktaki besin bitmiştir.

DİNLEME - 5 (19-24. sorular)

SUUT KEMAL YETKİN'LE SÖYLEŞİ

Metni dinleyiniz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

19. Dinlediğiniz metinde yazar "Edebiyat konuşacaktık sanırım." **cümlesiyle neyi anlatmaktadır?**

A) Ne konuşacağını unuttuğunu
B) Konuyu değiştirmek istediğini
C) Söyleşi yapana kızdığını
D) Edebiyat konuşmayı sevdiğini

20. Dinlediğiniz metne göre yazarın edebiyata olan ilgisini artıran kimdir?

A) Okul arkadaşı
B) İlkokul öğretmeni
C) Rahmetli babası
D) Okuduğu bir yazar

21. Dinlediğiniz metinde yazarla ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

A) İlkokuldaki en sevdiği ders hangisidir?
B) İlk şiiri hangi dergide çıkmıştır?
C) İlk düzyazısı ne zaman yayımlanmıştır?
D) Okuldaki başarı durumu nasıldır?

22. Dinlediğiniz metne göre gençlik yıllarında yazarın hayal edip mutlu olduğu şey nedir?

A) Sevdiği yazarlarla tanışmak
B) Güzel şiirler yazmak
C) Öldükten sonra tanınmak
D) Çok sayıda eser vermek

23. Yazarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Yaşadığı toplumun edebî gelişiminden ümitli olduğu
B) Daha çok Türk sanatçılarının eserlerini okuduğu
C) Başlayıp da bitiremediği yazılarının bulunduğu
D) Bir konu araştırıp onun üzerine yazmaya çalıştığı

24. Yazara göre edebiyatın ilerlemesi için yapılacak en gerekli şey nedir?

A) Dünya edebiyatına girecek eserler çıkarmak
B) Edebiyatı kendine bir dert olarak görmemek
C) Sanat ve hürriyet konulu eserler yazmak
D) O edebiyatın gelişim sürecine engel olmamak

TYS Türkçe Yeterlik Sınavı

DİNLEME - 6 (25-30. sorular)

HANGİ FİLME GİTSEK?

Metni dinleyiniz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

25. Dinlediğiniz metne göre Burcu ve Ahmet sinemaya ne zaman gidecekler?

A) Yarın akşam
B) Bu gece
C) Cumartesi
D) Pazar

26. Dinlediğiniz metinde 12 Yıllık Esaret filmiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Yaşanmış bir hikâyeden uyarlandığına
B) Tarihî içerikli bir film olduğuna
C) Özgürlük savaşı veren bir zenciyi anlattığına
D) Kahramanın ailesiyle birlikte kaçırıldığına

27. Dinlediğiniz metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

A) Burcu kaç film arasında kararsız kalmıştır?
B) Aydınlıktan karanlığa filmi nasıl sonlanıyor?
C) 12 Yıllık Esaret filmi nasıl eleştiriler almıştır?
D) Aydınlıktan Karanlığa filmi hangi dönemde geçiyor?

28. Dinlediğiniz metne göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Ahmet ve Burcu, Cannes Film Festivali'nde ödül alan filme gidecekler.
B) Aydınlıktan Karanlığa, hapse giren zengin bir işadamını anlatıyor.
C) Ahmet ve Burcu'nun gideceği film iki saatten fazla sürüyor.
D) Ahmet ve Burcu, korku filmi izlemeyi tercih ediyorlar.

29. Dinlediğiniz metne göre Burcu ve Ahmet gitmek istedikleri seanstan neden vazgeçmişlerdir?

A) Sadece ön sırada yer buldukları için
B) Trafik kalabalık olduğu için
C) Ofiste yoğun çalıştıkları için
D) Akşam yemeği yiyecekleri için

30. Dinlediğiniz metne göre Ahmet ve Burcu saat kaçta buluşacaklar?

A) 20.30
B) 22.30
C) 18.30
D) 16.30

Yunus Emre Enstitüsü

Türkçe Yeterlik Sınavı - Cevap Anahtarı

Soru	Okuma
1	A
2	C
3	A
4	B
5	D
6	D
7	C
8	**B**
9	**B**
10	**A**
11	Ya
12	Do
13	Ya
14	Do
15	Ya
16	Ya
17	**D**
18	**C**
19	**C**
20	B
21	A
22	D
23	B
24	B
25	A
26	D
27	**C**
28	**C**
29	**A**
30	D
31	B
32	D
33	D
34	C
35	A
36	A
37	B
38	**C**
39	**D**
40	**B**

Soru	Dinleme
1	Ya
2	Do
3	Do
4	D
5	B
6	A
7	C
8	D
9	B
10	D
11	C
12	A
13	C
14	D
15	B
16	C
17	A
18	D
19	B
20	C
21	A
22	C
23	**A**
24	**D**
25	B
26	D
27	B
28	C
29	A
30	B

Bu gibi deneme sınavları ve türkçe dersler için telegramdaki @cefr_tys kanalına abone olun.